

Total No. of Printed Pages—4

6 SEM TDC GEPS (CBCS) 6.1

2025

(May)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-6.1

(Human Rights, Gender and Environment)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8
Answer the following questions :
- (a) *Hind Swaraj* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?
Name the author of the book,
Hind Swaraj.
- (b) *A Vindication of the Rights of Woman*
নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?
Who wrote the book, *A Vindication of
the Rights of Woman*?
- (c) এটা তৃতীয় প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।
Mention the name of a third generation
of human rights.

(2)

- (d) Montreal Protocol কেতিয়া স্বাক্ষৰ কৰা হৈছিল?
When was the Montreal Protocol signed?
- (e) ভাৰতৰ এগৰাকী ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ দলিত অধিকাৰ কৰ্মীৰ নাম উল্লেখ কৰা।
Write the name of a national level dalit rights activist of India.
- (f) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাৰী দিৱস কোন তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়?
When is International Women's Day celebrated?
- (g) ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগৰ বৰ্তমান সভাপতি কোন?
Who is the present Chairperson of the National Commission for Women in India?
- (h) ভাৰতৰ সংবিধানত উল্লিখিত এটা মানৱ অধিকাৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।
Mention a human right included in the Constitution of India.
2. তলত দিয়াবিলাকৰ বিষয়ে লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :
4×4=16
Write on the following (within 150 words each) :
- (a) জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ মাজৰ পাৰ্থক্য
Differences between Caste and Class
- (b) আদিবাসী আৰু মানৱ অধিকাৰ
Adivasis and Human Rights

(3)

- (c) মহিলাৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন
Economic development of women
- (d) গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি
Global Warming
3. জাতি বুলিলে কি বুজা? জাতিগত অসমতাৰ এক চমু আভাস দিয়া। জাতিগত অসমতা দূৰ কৰাৰ কাৰণে ভাৰতৰ সংবিধানে কি বিধান দিছে, চমুকৈ উল্লেখ কৰা।
2+6+4=12
What do you mean by caste? Give a brief outline of caste-based inequalities. Mention briefly the provisions mentioned in the Constitution for removal of caste-based inequalities.
- অথবা / Or
- বিশ্বায়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশ্বায়নৰ ভাৰতীয় মহিলাৰ ওপৰত প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
3+9=12
Define globalization. Discuss the impact of globalization on Indian women.
4. মানৱ অধিকাৰৰ তিনিটা প্ৰজন্মৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।
11
Critically discuss the three generation of human rights.
- অথবা / Or
- সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰৰ ঘোষণাপত্ৰৰ মূল বিধানসমূহ আলোচনা কৰা।
11
Discuss the main provisions of the universal declaration of human rights.

5. ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰান্তীয় সম্প্ৰদায়ৰ মহিলাসকলে শিক্ষা, নিয়োগ আৰু ৰাজনৈতিক প্ৰতিনিধিত্বৰ ক্ষেত্ৰত কেনেধৰণৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হয়, মূল্যায়ন কৰা। 11

Evaluate the challenges faced by women from marginalized communities in India concerning education, employment and political representation.

অথবা / Or

- ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰ আন্দোলনৰ এক বিৱৰণ দিয়া। 11

Give an account of Human Rights Movement in India.

6. ভাৰতত মহিলাৰ ৰাজনৈতিক অংশগ্ৰহণ আৰু প্ৰতিনিধিত্বৰ ক্ষেত্ৰত থিয় দিয়া বাধাসমূহ চিনাক্ত কৰা। 11

Identify the obstacles before women's political participation and representation in India.

অথবা / Or

- পিতৃতন্ত্ৰ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতবৰ্ষত পিতৃতন্ত্ৰ দূৰ কৰাৰ উপায়সমূহ আলোচনা কৰা। 11

What do you mean by patriarchy? Discuss the means for removal of patriarchy in India.

7. জলবায়ু পৰিৱৰ্তন আৰু গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিয়ে কেনেকৈ জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰতি ভাবুকি কঢ়িয়াই স্ৰাৱিছে, আলোচনা কৰা। 11

Discuss how climate change and global warming are posing a threat to biodiversity.

অথবা / Or

- ভাৰতৰ পৰিবেশ আন্দোলনসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11
- Discuss the environmental movements of India.
